

Door De Bosgroepen, FPG, LandschappenNL, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en VBNE

- Via het Subsiestelsel Natuur en Landschap (SNL) krijgen natuurbeherende organisaties een subsidie om natuur te beheren. Dit natuurbeheer is nodig om verschillende natuurtypen te behouden en is de basis voor het voldoen aan Europese richtlijnen. Met andere woorden: zonder goed natuurbeheer komen we ook niet af van bijvoorbeeld het stikstofslot. En zonder SNL geen natuurbeheer.
- SNL wordt vanuit de provincies uitgekeerd aan natuurbeherende organisaties. Per provincie worden elke 6 jaar nieuwe subsidies beschikbaar. Dit gebeurt niet gelijktijdig in ieder provincie en ook niet voor iedere natuurbeherende organisatie.
- Per natuurtipe krijgen de natuurbeherende organisaties een specifiek bedrag per hectare. Zo moet veenlandschap bijvoorbeeld intensiever beheerd worden dan bos, dus krijg je voor bos een lager bedrag dan veenlandschap. Dit zijn de standaardkostprijzen (SKP's).
- In 2025 was een actualisatie van de standaardkostprijzen (SKP's). Na de onafhankelijke evaluatie zijn de SKPs vervolgens vastgesteld door provincies. Deze SKPs zijn de nieuwe feitelijke grondslag voor het subsidietarief per natuurbeheertype SNL. Ze geven aan wat het kost om natuur in de stand te houden en daarmee te voldoen aan nationale en internationale verplichtingen. De SKP's zijn de afgelopen jaren gestegen, vanwege sterke inflatie en omdat natuurbeheer duurder is door meer drukfactoren, o.a. door gevolgen van stikstof en klimaatverandering.
- Ondanks de vaststelling, gaven de provincies (IPO) aan niet de vastgestelde SKPs te betalen en gaven aan geld hiervoor van het Rijk nodig te hebben. De natuurbeherende organisaties krijgen dus te weinig geld voor natuurbeheer. Het werken op basis van verouderde uitgangspunten zet de kwaliteit van natuur en daarmee de instandhoudingsdoelen (die volgen uit (Europese) wet- en regelgeving verder onder druk. Dit zorgt er ook voor dat we niet van het stikstofslot afkomen.
- Kortom: **de natuurbeherende organisaties krijgen te weinig geld voor natuurbeheer. Er zijn meer middelen nodig.** Er is 200 mln structureel per jaar extra nodig voor adequaat natuurbeheer, zoals aangegeven in bijv. de [Bouwsteen Natuur](#). Dit bedrag is een totaal (alle beschikkingen, tegen 100%, alle aanvullende bijdragen en ha open). Voor alleen de aflopende beschikkingen in 2026 is al minimaal **€32 miljoen** nodig. Dit gaat om de nieuwe beschikkingen, tegen 84% vd SKP (niet iedere natuurbeherende organisatie hoefde vorig jaar in iedere provincie SNL aan te vragen). **In de Voorjaarsnota wordt echter duidelijk dat er slechts €16 miljoen extra beschikbaar is voor natuurbeheer.**
- Daarbij komt dat SNL 75% van de normkosten subsidieert. Dit is tijdelijk 84%. Met andere woorden: zelfs als de nieuwe SKP's worden gehanteerd, wordt 84% van wat nodig is gefinancierd. 16% moeten natuurbeherende organisaties zelf bijleggen. Door de sterke stijging van de SKP's is dit onmogelijk geworden, bijvoorbeeld voor Staatsbosbeheer. Als Rijksuitvoeringsorganisatie heeft Staatsbosbeheer minder mogelijkheden om eigen inkomsten op te halen. De grens is bereikt van wat mogelijk is als natuurbeheerder. Ook de andere natuurbeherende organisaties hebben hier last van: geld wat van donaties en leden komt en aan natuurbeheer moet worden uitgegeven kan niet worden uitgegeven aan natuurherstel en natuuruitbreiding.

- Daarnaast speelt nog dat provincies niet alle aanvullende bijdragen in SNL openstellen. Met name de aanvullende bijdragen: voorzieningsbijdrage, toezichtsbijdrage, vaarbijdrage (ook ter aanvulling op het beheer van landschapsbeheertypen) en schapenbijdrage. Maar ook bepaalde hectares en beheertypen worden niet volledig opengesteld.
- Kortom: **Natuurbeheer is de basis voor instandhouding van natuur. Als het uitblijft is het uitgesloten dat Nederland van het stikstofsloot komt. Daarvoor is structureel €200 miljoen extra nodig aan middelen, ook in 2026 zijn er extra middelen nodig. De natuurbeherende organisaties vragen daarom om extra middelen voor natuurbeheer in de Voorjaarsnota.**

